

MUSEUM HET DOMEIN SITTARD

stedelijke historie

- verwacht
- archief Stedelijke Historie
- vaste presentatie



Geliefd bij het publiek

Na zijn aanvankelijke succes als kerkschilder en ontwerper van kerkkramen (kerkschilderingen in Spaubeek (1929), Nuth (1930), Lindenheuvel (1931), Puth en Heerterheide (1934); de complete beglazing van de St. Servatius in Vaesrade (1929)) werd hij afhankelijk van particuliere opdrachten en afzet. Hij bleef een geliefd portretschilder, zeker bij de clerus, en nog in 1937 kreeg hij de vererende opdracht om een portret van de toenmalige bisschop van Roermond, mgr. Lemmens, te schilderen. Zijn grootste populariteit verwierf hij echter als schilder van nostalgische en romantische plattelandstaferelen, zoals de al genoemde boerenerfjes, maar ook werkende boeren en boerinnen, dorpsgezichten, bruggen en kastelen. Het maakte hem geliefd bij – vooral – de kleine burgerij. En zo vertellen de schilderijen van Tielens ons niet alleen iets over zijn leven als kunstenaar, maar wordt zijn schilderwerk tevens een toonbeeld van de regionale smaak in de periode 1930 – 1950. De vele schilderijen van Limburgse hoeven met kippen op het erf hebben niet alleen Toon Hermans bekoord. Tielens was – en is – in de regio een geliefde schilder. Toch wordt hij niet beschouwd als een van de vernieuwers van zijn tijd.

Wat Blijft U?

George Tielens

23.10.2010 - 30.01.2011

George Tielens (Venlo 1888 – Sittard 1950)

De loopbaan van George Tielens als kunstenaar is relatief laat begonnen. Na een aantal jaren als beroepsofficier – hij stamde uit een gegoede familie van militairen – en een mislukte carrière als zakenman in Tilburg, verhuisde hij rond zijn veertigste naar Sittard om zijn leven aan de kunst te wijden. In Sittard moet George Tielens een bekende verschijning zijn geweest. Een rijzige figuur, goed gekleed, ook als kunstenaar nog altijd de gentleman die afkomst en opvoeding van hem hadden gemaakt. Voor de ontwikkeling van het kunstleven in de stad was hij niet zonder belang. Hij richtte een schilderschool op, waar onder andere Toon Hermans en Pie Schmitz hun eerste lessen kregen. In zijn atelier boven De Kroon was Zefke Mols een vaste bezoeker en geliefd model.



Boerenerfjes

George Tielens staat vooral te boek als schilder van boerenerfjes. Hoewel hij ook andere schilderijen maakte, zoals portretten en stillevens, hield hij naar verluidt het meest van zijn erfjes-met-kippen. In zijn atelier schilderde hij soms wel aan drie doeken tegelijk. Daar werkte hij de tekeningen uit die hij in het Limburgse heuvelland had gemaakt van fraaie boerenhoeves met binnenplaatsjes. Tijdens zijn vele zwerftochten, met de fiets of het openbaar vervoer, moet hij honderden en honderden schetsen hebben gemaakt.

Toon Hermans vertelt in zijn boekje 80 gedachten, versjes en verhalen (1996) hoe treffend de schilder de kippen op het doek wist neer te zetten: "Kijk, Tony," zei-ie-dan met z'n Phillip Morris-bariton, "ik zet nog even een paar kippetjes op 't erf," en dan nam hij met 't puntje van zijn penseel het zinkwit uit 'n tube en zette in 'n mum van tijd enkele witte stippen op het donkere erf. Tot mijn grote verbazing werden, op hetzelfde moment dat hij dat deed, de stippen... kippen.'



Broodschilder

Ondanks zijn populariteit is Tielens nooit rijk geworden van zijn werk, integendeel zelfs. Vooral de oorlogsjaren waren zwaar voor Tielens, die uitgesproken anti-Duits was. Hij bleef echter doorwerken met de beperkte middelen die voorhanden waren en waar geld ontbrak, gebruikte hij zijn schilderijen als betaalmiddel 'in natura'. Misschien wel de helft van de op de tentoonstelling getoonde werken is in het verleden op een dergelijke manier verworven. Eigenaren van schilderijen van Tielens vertellen hoe een schilderij in het bezit van de familie kwam in ruil voor een zak tarwe en een zie sjpek. Meteen na de bevrijding van Sittard kreeg hij nog eens een grote monumentale opdracht. Samen met zijn jonge leerling Willy Paes kon hij zich uitleven op de muren van het Bisschoppelijk College, toen de Amerikanen de school in gebruik namen als Restcenter. De Amerikanen vertrokken weer, maar de muurlange schildering van hun land en de koppen van de grote oorlogsleiders zouden nog vele generaties 'Klees'-leerlingen intrigeren. In 1950 overleed hij volkomen onverwacht aan een hartaanval. De herinnering aan Tielens leeft voort door de honderden schilderijen van hem die nog in de regio te vinden zijn. Geleend bevestigde zijn reputatie definitief door in de schildersbuurt bij de Kluis een straat naar hem te vernoemen.

MUSEUM HET DOMEIN SITTARD